

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

18 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

examinând, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2021, în cauza penală în privința lui,

Lozovan Nicolai xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: de la 26.11.2019 până la 09.06.2020;

Instanța de apel: de la 02.09.2020 până la 17.11.2020;

Instanța de recurs ordinar: de la 04.02.2020 până la 26.05.2021;

Instanța de recurs în anulare: de la 18.08.2021 până la 18.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentință Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iunie 2020, a fost recunoscut vinovat Lozovan Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal fiindu-i stabilita pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la inculpatul Lozovan Nicolai în bugetul de stat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în cuantum de 4 200 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Lozovan Nicolai la 30 mai 2018, ora 11 si 30 min., în scopul săvârșirii unui atac în scopul sustragerii mijloacelor bănești, a urmărit-o pe cet. Borsa Alina care se deplasa spre domiciliul sau situat pe adresa mun. Chișinău, sos. xxxxxxxx. Ulterior, după ce Borsa Alina a intrat în apartamentul sau nr. xxxxxx pe adresa menționată, Lozovan Nicolai a pătruns în acest apartament, unde amenințându-le cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea lui Borsa Ala și Borsa Arina, constând în aplicarea armei albe în formă de cuțit, a cerut transmiterea mijloacelor bănești, însă din cauza ca victimele au reușit să părăsească locul comiterii infracțiunii, acesta a plecat într-o direcție necunoscută.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate Lozovan

Nicolai a comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal, individualizată prin *„tîlhăria, adică atacul savîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvîrșit prin pătrundere în locuință cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă.”*

3. *Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Lozovan Nicolai și avocatul Croitor Alexei în numele acestuia, prin care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.*

În motivarea apelului au declarat că sentința de condamnare a inculpatului este bazată doar pe presupuneri, în susținerea acestui argument au indicat că în ședința de judecată apărarea a prezentat probe care confirmă faptul că la 30 mai 2018, inculpatul timp de 7 ore s-a aflat la studii organizate de Agenția națională pentru ocuparea forței de muncă cu Școala Profesională nr.7, confirmat prin: răspunsul la interpelarea Agenției naționale pentru ocuparea forței de muncă nr. 122 din 16.03.2020, răspunsul la interpelarea Agenției naționale pentru ocuparea forței de muncă nr.120 și tabel de frecvență a lecțiilor în luna mai 2018 Școala Profesională nr.7.

De asemenea, apărarea a menționat că în cadrul efectuării urmăririi penale au fost admise mai multe încălcări, ca rezultat au fost depuse cereri de declararea nulității a următoarelor actelor procedurale: ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 04.06.2018 (f.d.125); procesul-verbal cu privire la reținere din 15.11.2019 (f.d.157); procesul-verbal cu privire la percheziție din 15.11.2019 (f.d. 158); ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 15.11.2019 (f.d.159); procesul-verbal cu privire la finisarea urmăririi penale (f.d. 167).

Totodată, au specificat că instanța de fond a pus la baza sentinței declarațiile martorilor Oleinic Valeriu, Slopețchi Victor, Oprea Ion care sunt contradictorii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a subliniat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale, vinovăția acestuia, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d) și e) Cod penal, se dovedește prin probele administrate legal în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, examinând probatorul administrat instanța de apel a constatat ca fiind dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Lozovan Nicolai și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Bîrsa Ala;

declarațiile părții vătămate Bîrsa Arina; declarațiile martorului Oprea Ion; declarațiile martorului Slopețchi Victor; declarațiile martorului Oleinic Valeriu; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30 mai 2018 (Volumul I, f. d. 12-15); procesul-verbal de examinare din 19 iulie 2018, prin care a fost supusă examinării o pereche de ochelari de soare de culoare neagră, depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului, care au dimensiunile 150x51 mm și diametrul steclelor 50 mm (Volumul I, f.d. 16); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni părții vătămate Bîrsa Ala i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultima a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 2, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai Vladimir (Volumul I, f.d. 108-109); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni părții vătămate minore B. A. i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultima a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 6, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai Vladimir (Volumul I, f. d. 110 - 111); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 12 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni martorului Slopețchi Victor i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultimul a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 6, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai (Volumul I, f.d. 112 - 113); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 22 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni martorului Oleinic Valeriu i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultimul a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 2, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai Vladimir (Volumul I, f. d. 114 - 115); procesul-verbal de ridicare din 19 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni de la șeful SED, Verginia Malîi, a fost ridicată fișa dactiloscopică a lui Lozovan Nicolai Vladimir; raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2497 din 08 iunie 2018.

În cadrul examinărilor, de către expert au fost concluzionate următoarele: 1) pe ochelarii de soare ridicați în cadrul cercetării la fața locului s-au depistat o urmă digitală valabilă pentru identificarea persoanei; 2) pe o peliculă „scotch” s-a depistat o urmă digitală valabilă pentru identificarea persoanei (Volumul I, f.d. 25-38); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2886 din 28 iunie 2018. În cadrul examinărilor, în urma analizei comparative a urmelor papilare, de către expert au fost concluzionat faptul că urma relevantă pe suprafața ochelarilor ridicați în urma cercetării la fața locului aparține lui Lozovan Nicolai Vladimir (Volumul I, f. d. 61 - 67).

La demersul apărării în calitate de martor a fost audiată: Donica Diana care a declarat, că este soția lui Lozovan Nicolai, iar părțile vătămate nu le cunoaște. La data de 30 mai 2018, era cu soțul la vilă, ea a mers cu copii la grădiniță și el a

rămas la vilă. Seara la fel s-a întors cu copii la vilă.

La fel, partea apărării a prezentat în calitate de mijloace de probă sub formă de înscrisuri următoarele acte: contractul încheiat între Lozovan Oleg la data de 01 martie 2018 și Agenția pentru ocuparea forței de muncă (Volumul III, f. d. 69); răspunsul Inspectoratului General de Poliție, Direcția Protecția martorilor adresat lui Lozovan Nicolae, precum că față de acesta sunt aplicate măsuri de securitate (Volumul III, f.d. 7); scrisoarea Procuraturii Generale din 31 mai 2012, prin care sunt remise pentru executare ordonanțele de aplicare a măsurilor de protecție față de Lozovan Nicolai și Donica Diana (Volumul III, f. d. 71); extras din fișa medicală de ambulatorie tabel de a lui Lozovan Nicolai (Volumul III, f.d. 72); răspunsul Direcției generale ocuparea forței de muncă că nu dispune de informații dacă Lozovan Nicolai a asistat la orele desfășurate la Școala profesională nr. 7 (Volumul III, f.d. 76); tabel de frecvență a lecțiilor în luna mai 2018 pentru pregătirea profesiei prin cursuri electrogazosudor a inculpatului Lozovan Nicolai (Volumul III, f.d. 77); răspunsul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Direcția Generală a ocuparea forței de muncă mun. Chișinău prin care se informează că Lozovan Nicolai la data de 26 martie 2018 a fost înmatriculat la cursuri de formare profesională și anume la Școala Profesională nr. 7, profesia de electrogazosudor cu durata cursului de 5 luni, pe care le-a frecventat pînă la 31 mai 2018, după care a fost exmatriculat din motivul ne frecventării (Volumul III, f. d. 78); transferuri bănești pe numele Lozovan Nicolai (Volumul III, f.d. 79-96).

În continuare, instanța de apel a conchis că și-a găsit confirmare în speța dată obiectul juridic al infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal, datorită relatării părților vătămate care au descris circumstanțele în care a fost atacată nemijlocit de către inculpatul Lozovan Nicolai, or, au indicat anume la inculpat ca la persoana care la 30.05.2018 a pătruns în apartamentul părților vătămate cu scopul de a comite un act tâlhăresc și anume cu revendicarea banilor de la părțile vătămate. Declarațiile părților vătămate în acest sens nu sunt solitare, fiind consolidate și prin declarațiile martorilor Slopețchi Victor, Oleinic Valeriu.

Mai mult, instanța de apel ținând cont de cumulul de probe și circumstanțele săvârșirii infracțiunii, a stabilit că inculpatul a fost comis un atac tâlhăresc în scopul sustragerii bunurilor părților vătămate, deoarece a inspirat victimelor temerea că vor fi supuse unei violențe periculoase pentru viața și sănătatea lor personală, fiind prezente condiții obiective, propice îmfăptuirii acestei amenințări, și anume, prin faptul, că inculpatul Lozovan Nicolai intrând în apartamentul victimelor și având asupra sa un cuțit, a solicitat de la părțile vătămate transmiterea mijloacelor bănești.

Astfel, atacul a fost declanșat prin amenințare care a fost reală la acel moment pentru victime și necătând că inculpatul nu și-a dus intențiile pînă la capăt din circumstanțe care nu au depins de voința acestuia, atacul a fost consumat.

De asemenea, martorii audiați, vecinii părților vătămate Oprea Ion, Slopețchi Victor, Oleinic Valeriu au declarat că fiind în apartamentele sale au auzite strigăte de ajutor și când au reușit să se elibereze din apartament erau speriate alergând după ajutor la vecini. Inculpatul Lozovan Nicolai în timpul atacului a demonstrat cuțitul, acționând cu intenție directă, folosindu-l în scopul realizării intențiilor criminale, prin acest fapt indirect, amenințând părțile vătămate cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei.

Mai mult, în sensul dispozițiilor art. 188 Cod penal, prin „atac” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe în scopul sustragerii bunurilor.

Faptul că inculpatul avea asupra sa cuțitul sau obiect similar cuțitului cu lamă, se confirmă prin declarațiile părților vătămate, or, partea vătămată B. A. în momentul în care a dorit să-și apere fiica Bîrsa Arina, a apucat cuțitul și s-a tăiat de lama acestuia. Despre posesia obiectului periculos cu lamă de către inculpat la momentul incidentului, confirmă și martorul Slopețchi Victor, care a menționat că în momentul în care a încercat să rețină inculpatul, ținând ușa apartamentului, ca să nu fugă de la fața locului, împreună cu vecinul Oleinic Valeriu a fost tăiat cu cuțitul. Martorul Slopețchi Victor a descris, că cuțitul era de dimensiuni mici aproximativ 10-12 cm, puțin înclinat. Tot martorul menționat, în ședința de judecată a indicat că atunci când inculpatul se afla în apartamentul vecinilor, în mâna dreaptă ținea brichetă, iar în cea stângă cuțitul. Declarațiile martorului nu sunt unice în acest sens, aceleași semnalmamente ale cuțitului au fost descrise și de către partea vătămată Bîrsa Alina, martorul Oleinic Valeriu. Mai mult, martorului Slopețchi Victor la fel i-a fost aplicată o plagă cu lama acelui obiect și avut necesitate de îngrijiri medicale, fiind transportat la salvare unde rana i-a fost cusută și prelucrată. La fel, și pe martorul Oleinic Valeriu inculpatul la fel l-a atins, în momentul în care s-a sustras de la locul faptei.

Or, la caz, părțile vătămate Bîrsa Ala, Bîrsa Arina, martorii Slopețchii Victor, Oleinic Valeriu fără pic de ezitare au indicat direct la inculpatul Lozovan Nicolai, ca la persoana care la data de 30 mai 2018 a pătruns în apartamentul părților vătămate asupra cărora a comis un act de tâlhărie. Mai mult, martorii Slopețchii Victor, Oleinic Valeriu abia în ședința de judecată l-au văzut pe inculpat, de la doi ani de la comiterea infracțiunii și fără echivoc a indicat la acesta drept persoana care a atacat părțile vătămate și de pe urmă căruia au avut de suferit și ei, menționând că la acel moment inculpatul nu era chel, avea păr pe cap. În ședința de judecată nu au fost confirmate careva circumstanțe, ce ar demonstra că atât părțile vătămate, cât și martorii menționați intenționat îl discreditează pe inculpat, or, până la acea întâmplare aceștia nu s-au cunoscut și careva relații ostile între ei nu au existat. La fel, în instanța de judecată inculpatul Lozovan Nicolai a încercat a pretexta, că acest fapt este o răzbunare a colaboratorilor de poliție, făcând

eferire la un angajat MAI pe nume Țurcan Vladimir cu care era în conflict, din cauza că acesta nu își executa atribuțiile corespunzător în vederea asigurării protecției lui și familiei, ei fiind incluși în programul de protecție a martorilor din partea statului. Or, pretinsele divergențe apărură-se conform informației prezentate încă din luna aprilie 2018, iar inculpatul a părăsit țara imediat după incidentul din 30 mai 2018, ceea ce nu poate fi reținută ca o simplă coincidență.

Referitor la alegația inculpatului, precum că după vizita colaboratorului de poliție Vladimir Țurcan în luna aprilie 2018 de la el din apartament au dispărut ochelarii, insinuând că aceștia au fost aduși la fața locului, instanța de apel a respins declarațiile ca fiind declarative. Or, atât părțile vătămate, cât și martorii au confirmat prezența ochelarilor la inculpat, iar în momentul în care martorul Oprea Ion i-a făcut piedică pentru al dezorienta, aceștia au căzut și au rămas la fața locului. Ochelarii de soare au fost recunoscuți în această cauză penală drept corp delict și în ședința de judecată inculpatul a recunoscut că-i aparțin, dar a negat că puteau fi la fața locului. Rațiunea inculpatului, precum că acel colaborator de poliție intenționat a luat ochelarii din apartamentul inculpatului, pentru ai folosi cu ocazie împotriva inculpatului pentru a se răzbuna, este una imaginară și imposibil de a fi realizată, când mijloacele de probă directe, confirmă că acei ochelari de soare în ziua de 30 mai 2018, erau la inculpat și au căzut în momentul sustragerii de la locul faptei.

La fel, instanța de apel a susținut poziția primei instanțe care a respins ca fiind neîntemeiat argumentul inculpatului referitor la declarațiile părților vătămate precum că persoana care a pătruns în apartamentul acestora s-a adresat în limba română. Or, partea vătămată B. A. în ședința instanței de fond a declarat, că inculpatul vorbea în limba română cu accent. Iar, afirmația inculpatului în acest aspect nu denotă că el nu cunoaște și nu vorbește limba română. Necătând că în ședința instanței de fond inculpatul a fost asistat de către interpret, instanța de judecată corect și-a format convingerea, că inculpatul cunoaște limba română. Mai mult, martorul Oleinic Valeriu în ședința de judecată a confirmat că a vorbit cu inculpatul în limba rusă.

În acest context, instanța de apel a subliniat că în acțiunile inculpatului Lozovan Nicolai este prezentă acțiunea principală prevăzută la infracțiune de tâlhărie, manifestată prin sustragerea bunurilor părților vătămate Bîrsa Ala și Bîrsa Arina, or, inculpatul a acționat cu amenințare de violență asupra părților vătămate, percepută de ultimele ca fiind reală.

În continuare, instanța de apel a reiterat că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal se caracterizează în primul rând, prin vinovăția sub formă directă, totodată la calificarea infracțiunii, este obligatoriu stabilirea scopului special, de sustragere, cel prin care se exprimă scopul de cupiditate - fapt confirmat prin declarațiile părților vătămate audiate în instanța de judecată, mijloacele de probă administrate în faza de urmărire penală. Astfel, s-a stabilit cert

că inculpatul a pătruns în apartamentul părților vătămate, atacându-le în scop sustragerii mijloacelor bănești. Așdar, componenta infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal, este formală și se consumă din momentul atacului cu scopul sustragerii bunurilor ce aparțin altei persoane, indiferent de cum au evaluat circumstanțele posterior.

În acest sens, instanța de apel a menționat că în speță, este dovedită integral prezența în acțiunile inculpatului a laturii subiective, or, acesta a pătruns în apartamentul părților vătămate pentru a sustrage mijloace bănești, amenințându-le cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea lui Bîrsa Ala și Bîrsa Arina, constând în aplicarea armei albe în formă de cuțit, or, martorul Slopețchi Victor a declarat că, în momentul în care a încercat să rețină inculpatul, ținând ușa apartamentului, ca să nu fugă de la fața locului, împreună cu vecinul Oleinic Valeriu și s-a primit o îmbrânceană, a fost tăiat cu cuțitul. Martorul Slopețchi Victor a descris, că cuțitul era de dimensiuni mici aproximativ 10- 12 cm, puțin înclinat. Tot martorul menționat în ședința instanței de fond a menționat, că în atunci când inculpatul se afla în apartamentul vecinilor, în mîna dreaptă ținea brichetă, iar în cea stîngă cuțitul. Declarațiile martorului nu sunt unice în acest sens, aceleași semnalmente ale cuțitului au fost descrise și de către partea vătămată Bîrsa Alina, martorul Oleinic Valeriu. Mai mult, martorului Slopețchi Victor la fel i-a fost aplicată o plagă cu lama aceluși obiect și avut necesitate de îngrijiri medicale, fiind transportat la salvare unde rana i-a fost cusută și relucrată. La fel, și pe martorul Oleinic Valeriu inculpatul la fel l-a atins, în momentul în care s-a sustras de la locul faptei..

Subiectul faptei infracționale analizate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani, astfel, că în speță, inculpatul Lozovan Nicolai cade sub incidența acestei noțiuni.

Totodată, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea inculpatului privind achitarea sa, pe motiv că fapta incriminată nu a fost comisă de dînsul, or, afirmațiile date sunt declarative, de vreme ce, probele studiate în cadrul cercetării judecătorești confirmă integral că anume inculpatul a comis infracțiunea de tâlhărie.

La fel, nu constituie temei de achitare a inculpatului, faptul pretins precum că inculpatul în acea zi este exclus că s-ar fi aflat în apartamentul părților vătămate, deoarece în acea zi s-ar fi aflat la instruire la Școala profesională nr. 7, de la care nu putea să fie absent, fiind la evidența Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă, Or, instanța de apel a menționat că poate fi reținută drept probă pertinentă, tabelul prezentat de către inculpat, de frecventare a lecțiilor în luna mai 2018 pentru pregătirea profesiei prin cursuri electrogazosudor și din care rezultă, că la data de 30 mai 2018 acesta a fost prezent la orele de instruire, deoarece acesta putea să se înregistreze, iar ulterior să plece, cu atât mai mult că incidentul s-a întîmplat, în intervalul de timp în care era pauza de masă la școala

profesională.

Un alt aspect în defavoarea versiunii inculpatului, denotă că conform acestui tabel de frecventare a orelor, acesta a fost prezent la orele de instruire și în data de 31 mai 2018, fapt despre care inculpatul a evitat să spună, menționând doar, că a plecat la mănăstire, de la care s-a întors la data de 03 iunie 2018 și a imediat a plecat din țară, având temere pentru viața sa.

Astfel, instanța de apel a subliniat că mențiunile din tabelul de evidență a frecventării orelor de instruire în școala profesională, nu confirmă și prezența fizică a inculpatului în incinta școlii profesionale.

Mai mult, faptul că anume Lozovan Nicolai a comis fapta se confirmă atât prin declarațiile martorilor Slopețchi Victor, Oleinic Valeriu, care au indicat direct la inculpatul Lozovan Nicolai că a fost persoana care la data 30.05.2018 a pătruns în apartamentul părților vătămate asupra cărora a comis un act de tâlhărie, cât și prin raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2886, prin care se confirmă integral că anume inculpatul a fost prezent la locul comiterii faptei infracționale.

Este neîntemeiată afirmația avocatului precum că actele procedurale, ordonanța privind aducerea la cunoștințe a învinuirii din 04.06.2018 (f.d.125), procesul-verbal cu privire la reținere din 15.11.2019 (f.d.157), procesul-verbal cu privire la perchiziție din 15.11.2019 (f.d. 158), ordonanța privind aducerea la cunoștințe a învinuirii din 15.11.2019 (f.d.159), procesul-verbal cu privire la finisarea urmăririi penale, trebuie să fie declarate nule, or, actele enumerate nu au fost contestate la etapa urmăririi penale în ordinea art. 313 Cod procedură penală.

Totodată, instanța de apel a conchis că urmele papilare depistate la fața locului, care s-au dovedit a fi ale inculpatului Lozovan Nicolai, conform raportului de expertiză judiciară din 28.06.2018 (f.d. 61-63, Vol. I), au fost ridicate urmare a petrecerii acțiunii procesuale de cercetare la fața locului din 30.05.2018 (f.d. 12-15, Vol. I), care au fost puse la dispoziția experților criminaliști în forma și suportul în care au fost ridicate, într-un plic sigilat, care la deschiderea plicului corespundeau cu numărul respectiv și ordinea indicată în ordonanța de dispunere a expertizei, astfel care nu trezește vreun dubiu întru falsificarea acestora.

Referitor la stabilirea pedepsei penale inculpatului, instanța de apel a reținut că sancțiunea art. 188 alin. (2) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 8 la 10 ani. În contextul art. 76, 77 Cod penal în calitate de circumstanță atenuantă sau agravantă în privința lui Lozovan Nicolai, instanța de judecată nu a identificat.

Așadar, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Lozovan Nicolai, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod

penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului care nu este integrat în societate și angajat în câmpul muncii, nu este la primul conflict cu legea penal. La fel, și modul în care inculpatul a comis infracțiunea, comițând un atac tâlhăresc asupra mamei și fiicei, ultima la momentul comiterii infracțiunii era minoră. Acest caz a avut un impact emoțional major asupra părților vătămate, una din ele fiind minoră, iar mama a trăit o teamă atât pentru viața ei, cât și a copilului său.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că infracțiunea a fost comisă în anul 2018, inculpatul imediat după comiterea faptei a părăsit teritoriul Republicii Moldova, astfel din acest motiv nu a fost deferit justiției, fiind anunțat în căutare. Sustragerea inculpatului de la organul de urmărire penală îl caracterizează din punct de vedere defavorabil, iar acțiunile acestuia au avut scop de a evita răspunderea pentru fapta comisă.

În concluzie, instanța de apel a indicat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a conchis că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Lozovan Nicolai și avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului.

5.1. Inculpatul Lozovan Nicolai prin recursul ordinar declarat solicită casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

La fel ca și în cererea de apel inculpatul susține că nu este vinovat în comiterea infracțiunii imputate, aducând probe care confirmă faptul că ultimul nu putea să fie prezent la fața locului unde s-a produs atacul tâlhăresc din motiv că la acea oră se afla la lecții.

5.2. Avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, în recursul ordinar declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, avocatul indică că atât instanța de apel, cât și instanța de fond la judecarea cauzei au încălcat principiul prezumției nevinovăției, punând la baza hotărârilor de condamnare a inculpatului declarații contradictorii ale martorilor.

Mai menționează că instanța de apel urma să ia în calcul probele aduse de către apărare care confirmă clar faptul că inculpatul nu se putea afla la locul infracțiunii, deoarece la acel moment se afla la lecții.

Totodată, recurentul susține că urmau a fi declarate nule următoarele acte: ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 04.06.2018 (f.d.125); procesul-verbal cu privire la reținere din 15.11.2019 (f.d.157); procesul-verbal cu privire la perchezitie din 15.11.2019 (f.d. 158); ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 15.11.2019 (f.d.159); procesul-verbal cu privire la finisarea urmăririi penale (f.d. 167), din motiv că în cadrul efectuării urmăririi penale au fost admise mai multe încălcări.

6. Prin decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2021, a fost decisă inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Lozovan Nicolai și avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui Lozovan Nicolai Vladimir, ca fiind declarate peste termen.

6.1. Instanța de recurs ordinar în raport cu materialele cauzei, a concluzionat că: termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei. Conform art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul Penal lărgit a constatat că potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 17 noiembrie 2020, în prezența avocatului Croitor Alexei și inclusiv a inculpatului Lozovan Nicolai care a fost asigurată prin teleconferință, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 17 noiembrie 2020, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 226-229, vol. III).

La data pronunțării deciziei motivate, și anume, la 17 decembrie 2020, atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia nemotivat nu s-a prezentat în ședința de judecată, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 17 decembrie 2020 (f.d. 230, vol. III).

În recipisa anexată la materialele cauzei se confirmă faptul că la aceeași dată copia deciziei motivate a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, a fost expediată tuturor părților interesate, inclusiv în Penitenciarul nr. 13, unde se deținea inculpatul (f.d.256, vol. III).

Astfel, s-a reținut că inculpatul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel la 25 ianuarie 2021 (f.d. 23, vol. IV), iar avocatul acestuia Croitor Alexei la 28 ianuarie 2021, în acest sens reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal a constatat că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a fost epuizat.

Colegiul Penal a concluzionat că termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurenți, recursurile fiind declarate peste termenul de 30 zile, or, termenul pentru declarare a recursului ordinar în respectiva cauză penală s-a epuizat la 18 ianuarie 2021. Mai mult, recurenții nu aduc careva argumente întemeiate în justificarea motivelor declarării recursurilor ordinare peste termenul prevăzut de legiuitor.

7. *Decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2021*, este atacată cu recurs în anulare de către avocatul Croitor Alexei în numele condamnatului, prin care invocând drept temei art. 453-457 Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului în anulare, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2021 cu remiterea cauzei penale la rejudecare.

7.1. *În susținerea cererii de recurs în anulare avocatul Croitor Alexei invocă următoarele aspecte:*

- decizia Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2021 este afectată conform art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului - dreptul la un proces echitabil, sub aspectul că instanța neautentic a constatat recursul neîntemeiat;

- încălcarea dreptului la un proces echitabil, urmare a faptului că instanțele nu i-au dat un răspuns argumentat cu privire la învinuirea adusă în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal;

- dispozitivul Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 17 noiembrie 2020, nici avocatul Croitor Alexei și inclusiv nici inculpatul Lozovan Nicolai, deși au fost înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate, n-au participat la ședința de pronunțare a deciziei, or prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinară de Sănătate Publică a Republicii Moldova nr. 35 din 27 noiembrie 2020 a fost declarată starea de urgență, prelungită ulterior prin hotărârile Comisie Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 45 din 15.02.2021 și 47 din 26.02.2021,

- prin Dispoziția Președintelui Curții de Apel Chișinău nr. 44 din 31 noiembrie 2020 privind organizarea activității Curții de Apel Chișinău până la ridicarea stării de urgență, s-a stabilit la pct. 1.3. Accesul persoanelor străine în incinta instanței este strict interzis, iar cele care au calitatea de participant pe cauzele (penale, civile, administrative) aflate pe rolul Curții de Apel Chișinău pot depune cereri, demersuri etc, inclusiv și cererile de solicitare a informațiilor aferente cauzelor pendinte, doar prin poșta electronică, poșta terestră, fax și telefon (detalii despre datele de contact pot fi găsite pe pagina oficială a Curții de Apel Chișinău). Regimul special a fost prelungit prin dispoziția președintelui Curții de Apel Chișinău nr. 12 din 15 martie 2021, pentru perioada 16 martie -1 aprilie 2021,

- consideră că la data pronunțării deciziei motivate, și anume, la 17 decembrie 2020 atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia motivat nu s-au prezentat în ședința de judecată;

- apreciază drept nefondate constatările instanței de recurs precum că recurenții nu aduc careva argumente întemeiate în justificarea motivelor declarării recursurilor ordinare peste termenul prevăzut de legiuitor;

- decizia instanței de recurs ordinar nu este motivată, contrar garanțiilor prevăzute la art. 6 § 1 a Convenției Europene a Drepturilor Omului, care stipulează orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente:

Conform art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform dispozițiilor art. 4 § 2 din Protocolul 7 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente este de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile stipulate în art. 453 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol.

Potrivit art. 456 coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, prin decizie, motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 6 pct. 4) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

În sensul normei de drept enunțate, este de înțeles că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, care cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

La caz, analizând argumentele recursului în anulare prin prisma sensului atribuit de lege noțiunii *de viciu fundamental*, Colegiul Penal consideră că titularul cererii de recurs în anulare nu a adus argumente care s-ar încadra în acest concept și care ar afecta hotărârile pronunțate.

Colegiul menționează și faptul că, recursul în anulare, conform argumentelor esențiale reproduse la *pct. 7.1* din prezenta decizie, este întemeiat preponderent pe critica motivelor și argumentelor prin care recursurile ordinare au fost respinse ca fiind declarate peste termen.

Instanța de recurs în anulare constată că, hotărârile contestate nu sunt afectate de careva viciu fundamental, fiind în conformitate cu prevederile legale și aceste hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia, deoarece în esență motivele invocate de către recurent în recursul în anulare declarat, au constituit anterior obiect de examinare, fiind verificate minuțios, iar instanțele de judecată corect le-au apreciat și au adoptat soluțiile respective, expuse în prezenta decizie.

De altfel, descriptorul deciziilor contestate, inclusiv împrejurările în fapt și în drept reținute, atestă în mod concludent că instanțele de judecată au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția condamnatului și pedeapsa aplicată acestuia, și-au motivat soluția în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 60, 61 și 75 Cod penal.

Deci, în speța dată, Colegiul constată că la examinarea recursului în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârile irevocabile, iar existența unei alte păreri a apărării asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminarea cazului.

Totodată, ce ține de alegațiile recurentului în privința ilegalității deciziei contestate, prin prisma că *“constatările instanței de recurs precum că recurenții nu aduc careva argumente întemeiate în justificarea motivelor declarării recursurilor ordinare peste termenul prevăzut de legiuitor”*, Colegiul analizând conținutul acesteia, conchide că aceste alegații urmează a fi apreciate critic, or, instanța de recurs ordinar, s-a expus asupra tuturor chestiunilor esențiale supuse atenției sale, fiind argumentată detaliat și complet soluția emisă, în limita competențelor prevăzute de legislația procesual-penală.

Subsevent, la judecarea recursului ordinar s-a reținut că inculpatul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel la 25 ianuarie 2021, iar avocatul acestuia Croitor Alexei la 28 ianuarie 2021, în acest sens reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal a constatat că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a fost epuizat încă la 18 ianuarie 2021.

Se apreciază critic și argumentul privind nemotivarea deciziei instanței de recurs ordinar, contrar garanțiilor prevăzute la art. 6 § 1 a Convenției Europene a Drepturilor Omului prin lipsa răspunsurilor detaliate la fiecare deziderat al apărării, or la caz a fost constată tardivitatea recursurilor ordinare înaintate iar circumstanța dată a împiedicat verificarea hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, Colegiul Penal nu a stabilit existența viciului fundamental care ar afecta legalitatea hotărârii atacate, respectivele afirmații ale recurentului apreciindu-le ca fiind declarative, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziilor atacate cu recurs în anulare.

Prin urmare, în raport cu motivele enunțate, instanțele nu au comis erori de drept de natura unui viciu fundamental, iar recursul în anulare nominalizat este vădit neîntemeiate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentele recurentului în partea dată, ca fiind de jure inadmisibile și nesusceptibile de a fi apreciate prin prisma unui viciu fundamental, decizia instanței de recurs ordinar fiind întemeiată și legală.

În acest context, se constată că argumentele recurentului, care nu se subscriu temeiurilor pentru recurs în anulare, au fost pe deplin abordate la etapa examinării recursului ordinar, asupra acestora fiind expuse concluzii argumentate și detaliate.

În contextul dat, Colegiul reiterează că instanța de recurs în anulare verifică hotărârile judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs în anulare, prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, raționamente care atrag după sine respingerea argumentelor invocate, ca fiind de jure inadmisibile.

Respectiv, analizând hotărârea recurată, Colegiul penal nu constată vreun viciu fundamental sau erori de drept grave ce ar afecta legalitatea acesteia și ar da temei de intervenire în procedura precedentă.

Mai mult, este important de a specifica că decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 26.05.2021, în baza art.466 Cod de procedură penală, a devenit definitivă și irevocabilă, iar hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Însă, în cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată.

Colegiul penal statuează că hotărârile judecătorești rămase definitive și irevocabile capătă putere de lucru judecat, fapt ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

Articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană face excepție de la această regulă generală de redeschidere a procedurii, în cazuri expres stipulate: 1) fapte noi ori recent descoperite sau; 2) un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Lucrul efectuat de către instanța de recurs ordinar, în această speță este guvernat de principiul lucrului judecat, iar pentru redeschiderea procesului Colegiul penal nu a constatat temeiuri prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru a interveni în hotărârile judecătorești devenite irevocabile în speța dată.

În consecință, Colegiul penal constată că, criticile invocate, sunt vădit neîntemeiate, or, în speță nu a fost identificată prezența viciului fundamental, care ar impune soluția casării unei hotărâri irevocabile.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4), 453 alin. (2), art. 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 26 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Lozovan Nicolai xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **26 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion